

Β' ΤΑΞΗ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Πρωτότυπο Κείμενο
Δημοσθένους Υπέρ της των Ροδίων Ελευθερίας
Παράγραφοι 3-4

Ἡτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χίοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτοῖσι πόλεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφῆρημένος, οἱ δ' ἀποδείξαντες ἑαυτοὺς συμμάχους Χίοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ βεβοηθηκότες, ὑμεῖς δ', οὓς ἐφοβοῦντο, μόνου τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖσι αἴτιοι. Ἐκ δὲ τοῦ ταῦθ' ὑφ' ἀπάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι τοῦτο ποιῆσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἂν ὑμῖν ᾧσι φίλοι· οὐ μείζον οὐδὲν ἂν ὑμῖν γένοιτ' ἀγαθόν, ἢ παρὰ πάντων ἐκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

Μεταφρασμένο Κείμενο
Παράγραφοι 11-13

Εγώ πιστεύω πως, αν η πόλη παρακολουθεῖ ενεργῶς ἀπὸ κοντὰ τις εξελίξεις, οὔτε η Ἀρτεμισία θα ἐναντιωθεῖ στην ἐνέργεια αὐτή. Ἐπ' αὐτοῦ ἀκούστε μια σύντομη εἰσήγηση καὶ ὕστερα σκεφθεῖτε αν συλλογίζομαι σωστά ἢ ὄχι. Ἡ γνώμη μου εἶναι πως, αν ὅλες οι ἐπιχειρήσεις του Βασιλέως στην Αἴγυπτο εὐδοκιοῦν ὅπως αὐτὸς τις εσχέδιασε, η Ἀρτεμισία με πολὺ μεγάλο ζήλο θα προσπαθήσει να του προσφέρει τὴν Ρόδο, ὄχι γιατί τὸν συμπαθεῖ, ἀλλὰ ἐπειδὴ θέλει, τώρα που αὐτὸς συμβαίνει να βρίσκεται πλησίον τῆς, να του προσφέρει κάποια μεγάλη ἐκδούλευση, για να εξασφαλίσει τὴν ἀνεπιφύλακτη εὐνοία του. Αν ὅμως οι υποθέσεις του ἐξελίσσονται ὅπως λέγουν οι φήμες καὶ ἔχει ἀποτύχει σε ὅλες του τις ἐπιχειρήσεις, νομίζω πως (ἡ Ἀρτεμισία) θεωρεῖ, ὅπως καὶ πράγματι συμβαίνει, ὅτι αὐτὸ το νησί σε τίποτα δεν χρησιμοῦεῖ σήμερα στον Βασιλέα παρὰ μόνου ὡς βάση ἐλέγχου τῆς σατραπείας τῆς, ὥστε να μην μπορεῖ καθόλου να κινηθεῖ ἐναντίον του. Ἐπομένως μου φαίνεται πως αὐτὴ προκρίνει να κατέχετε σεις το νησί, χωρὶς να σας το παραχωρήσει φανερά, παρὰ να το καταλάβει ἐκεῖνος. Πιστεύω λοιπόν πως ἐκείνη οὔτε ἐνισχύσεις θα στείλει κι αν ἰσῶς το πράξει, θα το πράξει πρόχειρα κι ἀδέξια. Καὶ μολονότι για το Βασιλιά δεν πρόκειται ἐγὼ τουλάχιστον, μα το Δία, να ἰσχυριστώ ὅτι γνωρίζω τι θα πράξει, ὅμως μπορῶ με βεβαιότητα να υποστηρίξω τοῦτο, ὅτι συμφέρει τὴν πόλη μας να διευκρινισθεῖ τώρα αν ἐκεῖνος θα ἐγείρει ἀξιώσεις για τὴν πόλη τῶν Ροδίων ἢ ὄχι. Διότι, στην περίπτωση που θα ἐγείρει ἀξιώσεις, τότε ἀντικείμενο τῆς συζητήσεώς μας δεν πρέπει να εἶναι μόνου η τύχη τῶν Ροδίων, ἀλλὰ καὶ το δικὸ μας μέλλον καὶ ὄλων τῶν Ἑλλήνων.

Παρατηρήσεις

1. Να ἀποδώσετε το πρωτότυπο κείμενο στη νέα ἑλληνική.

(Μονάδες 10)

2. α) Πῶς παρουσιάζει ο ρήτορας τὴν στάση ἀπέναντι στους Ροδίους του Μαύσωλου, τῶν συμμάχου τους καὶ τῶν Ἀθηναίων, προκειμένου να ἀποδείξει ὅτι συμφέρει τὴν Ἀθήνα η παροχή βοήθειας στους Ροδίους;

(Μονάδες 10)

β) Για ποιους λόγους πιστεύει ότι η Αθήνα πρέπει να βοηθήσει τους Ροδίους; (πρωτότυπο κείμενο)

(Μονάδες 5)

3. α) «Πιστεύω λοιπόν πως εκείνη ούτε ενισχύσεις θα στείλει κι αν ίσως το πράξει, θα το πράξει πρόχειρα κι αδέξια»: Ποιοι λόγοι θα οδηγήσουν την Αρτεμισία στη συγκεκριμένη αντίδραση, στην περίπτωση που οι Αθηναίοι καταλάβουν τη Ρόδο; (μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 7)

β) Ποιες είναι οι πιθανές αντιδράσεις του Πέρση Βασιλιά, στην περίπτωση που οι Αθηναίοι βοηθήσουν τους Ροδίους; Γιατί συμφέρει τους Αθηναίους να προβούν σε υποστήριξη της Ρόδου; (μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 8)

4. Σε ποιο είδος ρητορικών λόγων συγκαταλέγεται ο λόγος του Δημοσθένη *Υπέρ της των Ροδίων Ελευθερίας*; Τι γνωρίζετε γι' αυτό το είδος ρητορικών λόγων; (Εισαγωγή)

(Μονάδες 10)

5. Να γράψετε από δύο παράγωγα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα) της νέας ελληνικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: συνέστησαν, φανήσεται, φάσκων, άφηρημένος, όφθῆναι

(Μονάδες 10)

Αδίδακτο κείμενο
Ξενοφώντας Έλληνικά, V, 2, 32-33

Ὅς δέ ταυτ' ἐπέπρακτο, πολέμαρχον μὲν ἀντί Ἰσμνίου ἄλλῃον εἶλοντο, ὁ δέ Λεοντιάδης εὐθύς εἰς Λακεδαίμονα ἐπορεύετο. Ἦυρε δ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐφόρους καὶ τῆς πόλεως τό πλῆθος χαλεπῶς ἔχοντας τῷ Φοιβίδα, ὅτι οὐ προσταθέντα ὑπὸ τῆς πόλεως ταῦτα ἐπεπράχει ὁ μέντοι Ἀγνοσίλαος ἔλεγεν ὅτι, εἰ μὲν βῆαβερὰ τῇ Λακεδαίμονι πεπραχῶς εἶη, δίκαιον εἶη ζημιῶσθαι, εἰ δέ ἀγαθὰ, ἀρχαῖον εἶναι νόμιμον ἐξεῖναι τὰ τοιαῦτα αὐτοσχεδιάζειν. Αὐτὸ οὖν τοῦτ' ἔφη, προσήκει σκοπεῖν, πότερον ἀγαθὰ ἢ κακὰ ἐστί τὰ πεπραγμένα. Ἐπειτα μέντοι ὁ Λεοντιάδης ἐλθὼν εἰς τοὺς ἐκκλήτους ἔλεγε τοιάδε· Ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, ὡς μὲν πολεμικῶς εἶχον ὑμῖν οἱ Θηβαῖοι, πρὶν τὰ νῦν πεπραγμένα γενέσθαι, καὶ ὑμεῖς ἐλέγετε.

οἱ ἐκκλήτοι = ἡ ἐκκλήσις τοῦ δήμου

Παρατηρήσεις

1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο.

(Μονάδες 20)

2α. Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ἐπέπρακτο:	β' ενικό και γ' ενικό προστακτικής παρακειμένου στην ίδια φωνή
εἶλοντο:	β' πληθυντικό προστακτικής του ίδιου χρόνου στη φωνή που βρίσκεται
ἤυρε:	β' ενικό υποτακτικής και προστακτικής στο χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται
ἔχοντας:	γ' ενικό ευκτικής αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται
εἶναι:	β' ενικό προστακτικής ενεστώτα και γ' ενικό οριστικής μέλλοντα
σκοπεῖν:	γ' ενικό ενεστώτα στην υποτακτική και προστακτική στην ίδια φωνή

(Μονάδες 5)

2β. ταῦτ':

Λακεδαίμονα:

τῆς πόλεως:

τό πῆθος:

προσταχθέντα:

ἐπεπράχει:

δίκαιον:

ἄρχαιον:

ἐθνῶν:

ὑμεῖς:

κλητική ενικού του αρσενικού γένους

ονομαστική ενικού

κλητική ενικού

δοτική πληθυντικού

ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους

μετοχή ενεργητικού παρακειμένου στην ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους

ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους

συγκριτικός βαθμός του επιθέτου εκεί που βρίσκεται

δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος

αιτιατική πληθυντικού του γ' προσώπου

(Μονάδες 5)

3α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

ταῦτ' , ταῦτα, τῆ Λακεδαίμονι, σκοπεῖν, Λακεδαιμόνιοι.

(Μονάδες 5)

3β. «**πότερον ἀγαθὰ ἢ κακὰ ἔστι τὰ πεπραγμένα**»:

να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά, δικαιολόγηση εκφοράς, συντακτική θέση).

(Μονάδες 2,5)

3γ. «**ποθέμαρχον μὲν ἀντί Ἴσμηνίου ἄλλων εἶλοντο**»:

να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(Μονάδες 2,5)